

श्री ५ को सरकार
कानून तथा न्याय मन्त्रालयको
सूचना

महान्यायाधिवक्ता (सेवा शर्त) (छैठौं संशोधन) नियमावली, २०४०

महान्यायाधिवक्ता (सेवा शर्त) नियमावली, २०२० लाई संशोधन गर्न वाङ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट नेपालको संविधानको धारा ७६ को उपधारा (४) बमोजिम देहायका नियमहरू बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यी नियमहरूको नाम “महान्यायाधिवक्ता (सेवा शर्त) (छैठौं संशोधन) नियमावली, २०४०” रहेको छ ।

(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. महान्यायाधिवक्ता (सेवा शर्त) नियमावली, २०२० को नियम २ मा संशोधन:

महान्यायाधिवक्ता (सेवा शर्त) नियमावली, २०२० (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम २ को सट्टा देहायको नियम २ राखिएको छ :-

“२. पारिश्रमिक: (१) महान्यायाधिवक्तालाई प्रतिमास दुई हजार पाँच सय रूपैयाँ पारिश्रमिक दिइनेछ ।

(२) संवैधानिक पदमा वा श्री ५ को सरकारको सेवा गरे बापत कुनै किसिमको भत्ता वा निवृत्तभरण पाइराखेको कुनै व्यक्ति महान्यायाधिवक्ताको पदमा नियुक्त भएमा सो पदमा बहाल रहेसम्म निजले त्यस्तो भत्ता वा निवृत्तभरण पाउनेछैन ।

(३) महान्यायाधिवक्ताको पदावधि समाप्त भएमा वा राजीनामा स्वीकृत भएमा वा मृत्यु भएमा निजलाई एक महीनाको पारिश्रमिक थप सुविधाको रूपमा दिइनेछ ।”

३. मूल नियमावलीको नियम ४ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ४ को सट्टा देहायको नियम ४ राखिएको छ:-

“४. आवास सुविधा: (१) महान्यायाधिवक्तालाई आवासको निमित्त श्री ५ को सरकारबाट सरकारी घरको बन्दोवस्त हुनेछ । त्यस्तो बन्दोवस्त नभएकोमा काठमाडौं उपत्यकामा आफ्नो उपयुक्त घर नहुने महान्यायाधिवक्तालाई घरभाडा बापत प्रतिमास निजको मासिक पारिश्रमिकको आधा रकमसम्म दिइनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) महान्यायाधिवक्तालाई घर र कम्पाउण्डको मर्मत र सर-सफाई खर्च बापत प्रत्येक वर्ष निजको मासिक पारिश्रमिकको आधा रकम दिइनेछ । यो सुविधा भाडाको घरमा बसेपनि दिइनेछ ।

(३) यस नियम बमोजिमको सुविधा महान्यायाधिवक्तालाई निजको कार्यकाल समाप्त भएको मितिले सात दिनसम्म दिइनेछ ।”

४. मूल नियमावलीमा नियम ४ क. र ४ ख. थप: मूल नियमावलीको नियम ४ पछि

देहायका नियम ४ क. र ४ ख. थपिएका छन्:-

“४क. टेलिफोन सुविधा: महान्यायाधिवक्तालाई श्री ५ को सरकारको स्वामित्वमा रहने गरी टेलिफोन एक जडान गरी मासिक न्यूनतम अनिवार्य शुल्कको सुविधा दिइनेछ ।

४ख. सवारी तथा इन्धन सुविधा: (१) महान्यायाधिवक्तालाई सवारीको निमित्त ड्राइभर सहितको मोटर एक उपलब्ध गराइनेछ ।

(२) मोटरको लागि मासिक एक सय पचास लिटर पेट्रोल र त्रैमासिक पाँच लिटर मोबिल दिइनेछ ।

(३) मोटरको लागि आवश्यक ग्रीज र मोटर मर्मतको व्यवस्था केन्द्रीय सेवा विभागबाट हुनेछ ।”

५. मूल नियमावलीको नियम ५ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ५ को सट्टा देहायको नियम ५ राखिएको छ:-

“५. दैनिक तथा भ्रमण भत्ता: (१) महान्यायाधिवक्तालाई आफ्नो ओहदा सम्बन्धी काममा नेपाल अधिराज्यभित्र भ्रमण गर्दा देहायबमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछ:-

(क) दैनिक भत्ता: आफ्नो एक दिनको पारिश्रमिक बराबरको रकम ।

(ख) भ्रमण भत्ता:

(१) पैदल भ्रमण गर्दा प्रतिकोस पन्ध्र रूपैयाँ । यो दर प्रत्येक आर्थिक वर्षमा दश प्रतिशतका दरले वृद्धि हुनेछ ।

(२) बसबाट भ्रमण गर्दा एक जवानलाई लाग्ने भाडा ।

(३) रेलबाट भ्रमण गर्दा एक जवानलाई लाग्ने पहिलो दर्जाको टिकट खर्च ।

(४) हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा एक जवानलाई लाग्ने टिकट खर्च ।

(५) अन्य सवारी साधनबाट भ्रमण गर्दा एक जवानलाई लाग्ने भाडा ।

आधिकारिकता मूद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३६८

(२) महान्यायाधिवक्तालाई आफ्नो ओहदा सम्बन्धी काममा वा श्री ५ को सरकारको तर्फबाट विभिन्न समारोह, उत्सव, सम्मेलन इत्यादिमा भाग लिन नेपाल अधिराज्यबाहिर भ्रमण गर्दा देहायबमोजिम दैनिक तथा भ्रमण भत्ता दिइनेछः-

(क) दैनिक भत्ता: आफ्नो मासिक पारिश्रमिकको पचास प्रतिशत रकम बराबरको विदेशी मुद्रा ।

तर त्यसरी पाउने दैनिक भत्ता एक सय अमेरिकी डलर भन्दा घटो हुने भएमा एक सय अमेरिकी डलर दैनिक भत्ता पाउनेछ ।

(ख) भ्रमण भत्ता:

(१) मोटरबाट भ्रमण गर्दा एक जवानलाई लाग्ने बिल बमोजिमको खर्च ।

(२) रेलबाट भ्रमण गर्दा एक जवानलाई लाग्ने पहिलो दर्जाको टिकट खर्च ।

(३) हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा नियमित सेवामा एक जवानलाई लाग्ने इकोनोमी दर्जाको टिकट खर्च ।

(४) जलमार्गबाट भ्रमण गर्दा एक जवानलाई लाग्ने बिल बमोजिमको खर्च ।

(३) महान्यायाधिवक्ताले नेपाल अधिराज्यबाहिर औपचारिक रूपमा विदेशी राष्ट्रको अतिथिको रूपमा भ्रमणमा जाँदा त्यस्तो राष्ट्रमा रहनुजेलसम्म उपनियम (२) को खण्ड (क) बमोजिम पाउने दैनिक भत्ताको आधाका दरले मात्र दैनिक भत्ता पाउनेछ ।”

६. मूल नियमावलीमा नियम ५ क, ५ ख, ५ ग, ५ घ र ५ ङ थप: मूल नियमावलीको

नियम ५ पछि देहायको नियम ५क, ५ख, ५ग, ५घ र ५ङ थपिएका छन्:-

“५क. बीमा खर्च: महान्यायाधिवक्ताले हवाईजहाजबाट भ्रमण गर्दा दुई लाख रुपैयाँको बीमा खर्च पाउनेछ ।

५ख. विदेशी मुद्रा सटही र भन्सार सुविधा: (१) महान्यायाधिवक्तालाई एक आर्थिक वर्षमा निजको वार्षिक पारिश्रमिक रकमको एक-तिहाई रकम बराबरको विदेशी मुद्रा सटही सुविधा दिइनेछ ।

(२) महान्यायाधिवक्तालाई एक आर्थिक वर्षमा निजको वार्षिक पारिश्रमिक रकमको पच्चीस प्रतिशत बराबर मूल्यको सामानमा भन्सार छुट दिइनेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) यस नियम बमोजिमको सुविधा महान्यायाधिवक्तालाई विदेश भ्रमण गरेमा मात्र दिइनेछ ।

५ग. लुगा भत्ता: (१) महान्यायाधिवक्ताले आफ्नो ओहदा सम्बन्धी काममा वा श्री ५ को सरकारको तर्फबाट विभिन्न समारोह, उत्सव, सम्मेलन इत्यादिमा भाग लिन नेपाल अधिराज्यबाहिर जाँदा तीन वर्षमा एक पटक आफ्नो एक महीनाको पारिश्रमिक बराबरको रकम लुगा भत्ता बापत पाउनेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम नेपाल अधिराज्यबाहिर जाँदा महान्यायाधिवक्ताले आफ्नो श्रीमती समेत साथमा लैजाने स्वीकृति पाएमा श्रीमतीको लागि आफ्नो एक महीनाको पारिश्रमिकको आधा रकम तीन वर्षमा एक पटक लुगा भत्ता बापत पाउनेछ ।

५घ. नेता भत्ता: महान्यायाधिवक्ताले नेताको रूपमा विदेशमा जाँदा आफूले पाउने दैनिक भत्ताको पच्चीस प्रतिशत थप नेता भत्ता बापत पाउनेछ ।

तर श्री ५ को सरकारले तोकेको अवस्थामा बाहेक एक सदस्यीय प्रतिनिधिमण्डल जाँदा नेता भत्ता दिइनेछैन ।

५ङ. भैपरी आउने खर्च: महान्यायाधिवक्ताले अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार आदिमा भाग लिन जाँदा श्री ५ को सरकारले निर्णय गरे बमोजिमको रकम भैपरी आउने खर्च बापत पाउनेछ ।

तर त्यस्तो खर्चको बिल भरपाई बुझाउनु पर्नेछ ।”

७. मूल नियमावलीको नियम ६ मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम ६ को,—

(१) उपनियम (१) को खण्ड (क) मा रहेको “आठ सय रूपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “आफ्नो मासिक पारिश्रमिकको आधा रकम” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(२) उपनियम (२) को शुरुमा “संवैधानिक पदमा वा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(३) उपनियम (२) को खण्ड (क) मा रहेको “सेवा अवधिमा निजले” भन्ने शब्दहरूपछि “संवैधानिक पदमा गरेको सेवा अवधि र” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् र “आठ सय रूपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “आफ्नो मासिक पारिश्रमिकको आधा रकम” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(४) उपनियम (२) को खण्ड (ख) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेको “अधि” भन्ने शब्दपछि “संवैधानिक पदमा वा ” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(५) उपनियम (३) को पहिलो र तेस्रो हरफमा रहेको “श्री ५ को सरकारको” भन्ने शब्दहरूको अगाडि “संवैधानिक पदमा वा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

—उ वि (६) उपनियम (४) को सट्टा देहायको उपनियम (४) राखिएको छः—

(४) यस नियम बमोजिम महान्यायाधिवक्ताले पाउने उपदानको रकम निजको बाह्र महीनाको पारिश्रमिक भन्दा बढी हुनेछैन ।”

—उ वि (७) उपनियम (५) मा रहेको “श्री ५ को सरकारबाट” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “संवैधानिक पदमा वा श्री ५ को सरकारको सेवा गरे बापत” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

८. मूल नियमावलीको नियम ६ क. मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम छ क. को उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छः—

“(३) महान्यायाधिवक्ता पदमा बहाल छँदै वा निवृत्तभरण पाउन थालेको सात वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा निजको विधवा पत्नीले उपनियम (१) बमोजिम पारिवारिक निवृत्तभरण पाउने भएमा सो निवृत्तभरण पाउने अवधि भुक्तान भएको मितिदेखि र त्यस्तो निवृत्तभरण नपाउने भएमा वा निजको पतिले निवृत्तभरण पाउन थालेको सात वर्ष व्यतीत भई सकेपछि निजको पतिको मृत्यु भएकोमा मृत्यु भएको मितिदेखि दश वर्षसम्म निजको पतिले पाउने निवृत्तभरणको आधा रकम पाउनेछ ।”

९. मूल नियमावलीको नियम ७ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ७ को,—

(१) उपनियम (१) को खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (क१) थपिएको छः—
“(क१) पर्व बिदा”,

(२) उपनियम (२) को सट्टा देहायको उपनियम (२) राखिएको छः—
“(२) महान्यायाधिवक्ताले प्रत्येक वर्ष पुरा पारिश्रमिक सहितको छ दिन भैपरी आउने बिदा र तीन दिन पर्व बिदा लिन पाउनेछ ।”

(३) उपनियम (३) मा रहेको “बाह्र दिनको” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “एघार दिनको” भन्ने शब्दहरू र “एक सय बीस दिन” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “एक सय पचास दिन” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् र “भैपरी आउने बिदा” भन्ने शब्दहरूपछि “र पर्व बिदा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(४) उपनियम (६) को शुरुमा “संवैधानिक पदमा वा” भन्ने शब्दहरू र सोही उपनियममा रहेको “सो” भन्ने शब्दपछि “पदमा वा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(५) उपनियम (७) मा रहेको “भैपरी आउने बिदा” भन्ने शब्दहरूपछि “र पर्व बिदा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

१०. मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधनः मूल नियमावलीको नियम ८ को,—

(१) उपनियम (१) को,—

(क) दोस्रो हरफमा रहेको “देहायको खर्चको नब्बे प्रतिशत” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “देहायको खर्च” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३६९

(ख) खण्ड (क) मा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छः-

“तर चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्शनमा रोगको निदान (डाइग्नोसिस) उल्लेख भएको हुनु पर्नेछ ।”

(ग) खण्ड (ख) मा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छः-

“तर चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्शनमा रोगको निदान (डाइग्नोसिस) उल्लेख भएको हुनुपर्नेछ ।”

(२) उपनियम (२) मा रहेको “नौ महीनाको” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “बाह्र महीनाको” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन् ।

(३) उपनियम (४) मा रहेको “औषधि उपचार गराए बापत” भन्ने शब्दहरू झिकिएका छन् ।

(४) उपनियम (६) मा रहेको “पाँच वर्षको सेवा अवधि पूरा गरिसकेको” भन्ने वाक्यांश झिकिएको छ र “बिल बमोजिम भएको उपचार खर्चको” भन्ने शब्दहरू-पछि “नब्बे प्रतिशत” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(५) उपनियम (६) पछि देहायको उपनियम (६क) र (६ख) थपिएका छन्:-

“(६क) महान्यायाधिवक्ताको सगोलको पति वा पत्नी, आमा, बाबु वा नाबालक छोरा, छोरी बिरामी भई विदेशमा गई उपचार गराउनु पर्दा वा स्वदेशमै अस्पताल भर्ना भई सत्यक्रिया वा उपचार गराउनु पर्दा अस्पतालमा लागेको बिल बमोजिमको खर्च र अस्पतालको चिकित्सकको प्रेस्क्रिप्शन बमोजिम लागेको औषधि उपचारको खर्चको नब्बे प्रतिशत रकम उपनियम (२) बमोजिम महान्यायाधिवक्ताले पाउने रकममध्येबाट पाउनेछ ।

(६ख) उपनियम (६) र (६क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि महान्यायाधिवक्ताको सगोलको पति वा पत्नी, आमा वा बाबु कुनै संवैधानिक पदमा वा सरकारी सेवामा वा सरकारी स्वामित्व वा नियन्त्रण भएको संस्थानको सेवामा बहालवाला कर्मचारी भएमा त्यस्तो उपचार खर्च पाउनेछैन ।”

(६) उपनियम (७) मा रहेको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशको सट्टा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश राखिएको छः-

“तर निवृत्तभरण पाउने गरी सेवाबाट अवकाश पाएका महान्यायाधिवक्ताले त्यस्तो बाँकी भएजति पूरै रकम त्यसरी सेवाबाट अलग हुँदा एकमुष्ट लिन पाउनेछ ।”

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३७२

(७) उपनियम (७) पछि देहायका उपनियम (८), (९) र (१०) थपिएका छन्:-

“(८) उपनियम (७) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै संवैधानिक पदमा वा सरकारी सेवा गरे बापत उपचार खर्च लिइसकेको महान्यायाधिवक्ताले अघि पाएको उपचार खर्च कट्टा गरी बाँकी रकम मात्र पाउनेछ ।

(९) यस नियम बमोजिम उपचार खर्च माग गर्ने महान्यायाधिवक्ताले कार्यालयमा उपस्थित हुन नसक्ने गरी बिरामी भएको अवस्थामा बिरामी बिदा बाँकी भएसम्म बिरामी बिदा नै माग गर्नु पर्नेछ । बिरामी बिदा बाँकी नभएमा मात्र अन्य बिदा माग गर्न सक्नेछ ।

(१०) यस नियम बमोजिम महान्यायाधिवक्ताले पाएको उपचार खर्चको विवरण महान्यायाधिवक्ताको बिदाको अभिलेख र व्यक्तिगत अभिलेखमा राख्नु पर्नेछ ।”

११. मूल नियमावलीको नियम १० मा संशोधन: मूल नियमावलीको नियम १०को,-

(१) उपनियम (१) मा रहेको “भैपरी आउने बिदा” भन्ने शब्दहरूपछि “र पर्व बिदा” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

(२) उपनियम (२) मा रहेको “घर बिदा” भन्ने शब्दहरूपछि “बाट बढीमा एक सय बीस दिनसम्मको” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

१२. बचाउ: यो नियमावली प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि महान्यायाधिवक्ताले यस नियमावली बमोजिमको सुविधा पाएको रहेछ भने त्यस्तो सुविधाहरू निजले यसै नियमावली बमोजिम पाएको मानिनेछ ।

आज्ञाले,

ध्रुववर सिंह थापा

श्री ५ को सरकारको सचिव